

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR.)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: SOÓTHY GYULA.
LAPTULAJDONOS
AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Nagybőjti intelem.

(Részletek a III. sz. körlevélből.)

Míg élünk, kettős örökkévalóság között járunk. Fölöttünk van a mennyország, melyet remélünk; alattunk a kárhozat helye, mely szintén fenyeget. Az lesz mienk örökké, mit ez életben választunk.

Két nagy hatalom küzd mi értünk: az Isten és a gonosz lélek, a mennyország és a pokol. Mindkettő kiveti hálóját utánunk, valamelyikbe okvetlenül bele kell kerülnünk. Lesnek mi reánk gyermekkorunktól fogva egész a mai napig, — egész halálunkig. Teszik ezt halhatatlan lelkünk miatt, amely Isten képe van teremtve és Krisztus drága vérével megváltva. Ha ilyen végtelen értékű lelkünk nem volna, sem az Isten, sem az ördög nem törődne velünk, legfőképpen csak annyira, mint az oktalan teremtményekkel.

Ezen nagybecsű és a mennyországra teremtett lélek miatt leskelődik körülöttünk az ördög, mint egy ordító oroszán, keresve az alkalmat, hogy

elnyeljen és ha egy ördög erre nem elég, jön segítségére száz, meg ezer.

Tudja a gonosz lélek, hogy mi tesz minden egyes embernek. Egyik a pénzt, másik az élvezeteket, harmadik a nagyzást hajhássza oly mohón, mint a halacszkák a csalétket. Ha láttatok már egy halas tavat, észrevehettétek, hogy uszálnak tétlenül a szegény párák, lesve egy-egy falatot; mihelyt egyet közülük dobna, mindannyian mohón ott teremnek, hogy azt elragadják. Ezt tudja a halász és készít valamely kedvenc falatot, de elrejtí benne a horgot, bedobja a vízbe és megfogja a halacszkát.

A nagy lélek-halász, a gonosz lélek épp úgy jár el már 6000 éven át. Felénk dobja a kedvenc falatot, vagyis kísért a kedvenc szokásos bűnökre, — de horgot rejtik benne. Mihelyt valaki elnyeli a tilos falatot, meg van fogva és legott érzi a bűn következményeit; ébrednek a lelkiismeret furdalásai, pokoli nyugtalanság támad a szívben, rémülettel gondolunk a halálra, melyben felénk tátong a pokol örvénye.

Jézus Krisztus is halászat embe-

rekre, szinte csalogatja hálójába, de nem hízlel; romlott természetünknek. Ugy teszi most is, mint tévé a kínai menyegzőnél. Gyöngye és silány bort ittak ott a lakodalmások, de midőn az elfogyott, csoda által a vizet jó borra változtatta számukra, min a násznagy is megülködött, mert azt mondá a vőlegénynek: „Mindén ember először jó bort ad és miután megrészelték, akkor az alábbvalót, te pedig mind eddigre tartottad a jó bort. (Ján. 2. 10.)

Teljesen úgy történik életünkben. A gonosz lélek most édes itallal csalogatja az embert, de ha beherésztette rabjait, akkor nyújtja nekik a keserűt és marad keserű örökre. Jézus Krisztus pedig most nyújtja a keserűt, de aztán édessé válik és marad édes mindörökre.

Keserű bort nyújt ha mondja: „Ki utánam akar jönni, tagadja meg magát; a mennyország erőszakot szenved és csak az erőszakosok ragadják el azt; — ha szemed botránkozhat téged, vágjad ki azt; ha kezed, lábaid botránkozhat, vágjad le azt”. — Ez bizony keserű ital, de azt is mondta: „Aki könnyhullatással

T Á R C A.

A növényi tej előállítása.

írta dr. Riegler kolozsvári egyet. tanár.

(Megjelent az „Illuzstrierte Zeitung“ című folyóiratban, Lipcseben.)

Dr. Riegler egyetemi tanár urat felkértük, hogy írjon lapunk számára az általa feltalált növényi tejről. A tudós tanár elküldötte a nevezett lapban megjelent cikkét, mit magyar fordításban itt közlünk.

A drágaság, melyet már néhány év óta minden téren észlelhetünk, különösen az élelmiszereknél, már teljesen elfajult.

A hús és a tej konyhánknek két nélkülözhetetlen főkeleke nálunk is, Magyarországon eddig sohasem tapasztalt 60—100 százaléknyi emelkedést mutat.

Ezen általánosan megérezett többmegterhelés valószínűleg oka a feltűnő jóakarathat, amelylyel minden ország napisajtója e hírt fogadta: t. i. sikerült nekem tiszta növényi anyagokból egy folyadékot készíteni, amely külső és belső tulajdonságaira nézve nagyon közel áll a tehéntejhez és olcsósága, tisztasága, íze,

tápértéke és könnyű készítmódja miatt valóságos „néptápszert” lehet.

Amint közönségesen történni szokott, ezekbe a tudósításokba fantasztikus vonások csúsztak be. A tiszta igazságot röviden a következőkben foglalhatom össze.

Világos, hogy csak akkor lehet a tehéntejet pótlószer mindennapi néptápszerré, ha a tápérték és a teljes ártalmatlanság mellett egyszerűségi minimumra olcsó is.

A tehéntej három legértékesebb alkotó része között: fehérsye, zsiradék és cukor, csak az első okoz nehézségeket az előállításra nézve.

Olcsó zsiradéknak és cukornak elégséges mennyiségben van, azonban honnan fogjuk az olcsó fehérsyét kapni?

Gyakorlatilag állati eredetre nézve ilyen anyagról nem lehet szó, mert előállításra igen nagy költségeket okozna. A növényi fehérsyének kell meglennie mindig, különösen a sűrűbben lakott világrészben nagy mennyiségben, ha a követelménynek olcsóságot illetőleg is eleget akarunk tenni.

Manapság ebben a tekintetben csak a különböző gabonanemek jöhetnek számba. Mindenféle kultivált növények gyü-

mölcsében nem csak elég fehérsyét találunk, hanem kémikusnak sem okoz nehézséget, hogy a szintén meglévő szénhidrátokból tiszta cukrot készítsen.

Ezeket a fehérsyét azonban fel kell bontanunk, illetve egyes részekre osztanunk, a kellő mennyiségű cukrot és sót (Káli, Nátrion, méz, Foszfór, Klor) hozzáadunk és a növényi zsiradékkal úgy vegyítünk (emulgálnunk), hogy a folyadékban levő utolsó kicsi golyócskákban is olymódon maradjanak felszínre, hogy ellenállhassanak a behatásoknak, amelyek a főzésnél, lehűtésnél, avagy tiszta mechanikus módon a megőrzésnél és a szállításnál előfordulnak.

Képbem mutatam azt az egyszerű gépet, amelyet erre a célra ötvenkét nap óta használok. Egy óra alatt 6 liter növénytejet készítünk vele. Ez a fehér, a tehéntejtől meg nem különböztethető vastag folyékony állomány, mert a folyamat vége után egy negyedórát 100° C-nál tartatik és gyors lehűlés után „patent”-palocokba töltetik. Az íze tiszta, valamivel édesebb a tehéntejénél. A készítmény tápértékét tetszés szerint lehet szabályozni. A mai összetétel a következő: fehérsye 3,1%; zsiradék 3,5%; cukor

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

vetnek, örvendézzel aratnak; menvén mentek és sirtak elvetvén magvaikat, megjövén pedig, örvendézzel jönnek, hozván kévéiket". Zsolt. 125. 55.

A keresztyény ifjúnak, leánynak keserű az érzékeket féken tartani, veszeljes mulatságtól távol maradni, üdvös munkában tölteni fiatal éveiket; — a keserűdőknek keserű igazságos mértékkel mérni s mindenkinek megadni a magáét, a tett károkat visszatéríteni; — a szülőknek is keserű gyermekeikre ügyelni, őket isteni félelemben nevelni, nekik mindenben jó példát adni; — a haragos természetűnek keserű a szelidség, a békülékenység... de vetnek könyhullatás között és örvendézzel fognak aratni; örvendézzel hagyják majd teli kévéiket, végzett bőjtjüket, önmegtágadásukat, eltűrt szegénységüket, azok jó cselekedetét... és örömmel szívvel fognak felkiáltani: „vigadjunk a napokért, melyekben minket megaláztál; az esztendőért, melyekben nyomorúságot láttunk”. (Zsolt. 89. 15.)

Jézus Krisztus keservesen vezekelt bűneinkért, igen sokat szenvedett, hogy lelkünket szeplőtelené tegye és az égbe segítse és a testnek boldog feltámadását kiérdemlje. Ha a lélek elvész, — ha a te lelked, férjed, feleséged, szülőid, gyermekeid lelke elvész, — ez olyan óriási veszteség, mely fölött mélyen bánkódik az ég és melynek végtelenül örvend az egész pokol.

Azért érdemes e szent időben kutatni, hogy kinek a hálója felé tartasz. Krisztuséba-e vagy az ördögébe? Azéba kerülés, a kiébe neked tetszik. Senki sem kényszerít sem ebbe, sem abba. Ha el-kárhozni nem akarsz, nincs az a hatalom, mely téged a kárhozatba kényszerít.

3,4%; és só 0,4%. A kísérletek, amelyeket negyvenöt nap óta úgy a belső betegek illetve klinikáján a lelkibetegen, mint a gyermekmenhelyen összesen negyven betegen, az egészségügyi intézetben azonban huszonhat különbözőkorú egészségesen eszközölte, megállapították a készítménynek teljes ártalmatlanságát. Ezenkívül a tanárok egyhangúlag odanyilatkoztak, hogy ez a növényi tej erős táptértékkel bír s így néhány betegségnél jobb eredményt eszközöl, mint a tehéntej.

A növényi tej előállítása.

Több magánháztartásban és a kórházak konyhájában már eredménnyel használták is és hasonlóképen különböző italok és ételek készítésére.

A mesterséges tej összefutásra is képes. Kefirrel avagy Joghurt-gombával keverve erjed, csakhogy a folyamat valamivel hosszabb ideig tart, mint a tehéntejénél. Az elkészítés költségei literenkint 11—14 fillerre rúgnak.

Ha várározásaim beteljesednek, akkor hiszem, hogy egyrészt a nagyvárosok táplálkozásai módját valamivel megkönnyítettem, másrészt azon betegségek (a tuberkulózis is) terjedése ellen is tettem valamit, amelyek a tehéntejjel összefüggnek. Ez lenne fáradozásaim legszebb jutalma!

ríthetne, de ha üdvözülni nem akarsz, nincs az égből, földön, ki téged a menyekbe vigyen. A kihez most csatlakozol, azé leszesz mindörökké.

Önmegtágadás és imádság az a két szárny, melylyel az égbe repülhet az ember. Erre adott példát az édes Jézus, midőn elvonulva a pusztába, 40 napot át bőjtölt és imádkozott.

Azért van ezen szent idő, hogy Krisztus szenvedését mélységesen átgondolva, gondolkodjunk lelkünk üdvéről és azt bőjtöl, önmegtágással, sűrű imával előbbre segítsük.

Imádkozunk tehát magunkért, hogy Isten kegyelmével bejussunk Krisztus hálójába és benne maradjunk; imádkozunk egymásért, hogy Krisztus szenvedése, vére rajtunk kárba ne vesszen.

De imádkozzatok a legbuzgóbban Főpásztorotokért, kire ezen évben nagy és fontos feladatok várnak. Egyházmegyei zsinatra akarom összehívni Erdély papságát július 7-ére. Közösen meg akarjuk állapítani, hogy mikép lehetne egyházmegyénket áldásosabb gyümölcsözésre hozni; mit kell tenni a papság emelésére; hogyan emelhetjük hűveinknek, gyermekeinknek hitéletét, mozdíthatjuk elő boldogságukat. Törvényre akarjuk emelni a leghatásosabb eszközöket eme nagy célok elérésére. Ezen zsinat leszen püspöki ténykedésem egyik legfontosabb része. De érzésem, hogy ezen nehéz vállalkozás sikeres lebonyolítására rendkívüli kegyelem és isteni segítség szükséges, bizom a ti buzgó imáitok hathatós erejében. Annak idején majd elő fogom írni az ájtatossági gyakorlatokat, melyekkel ti is segítségemre lehettek az üdvös eredmények elérésében.

Ezen szent zsinat bevégeztével megyek Rómába, szentséges Atyánkhöz, Krisztus földi helytartójához, hogy neki számot adjak munkálkodásomról és egyházmegyénk erkölcsi állapotáról. Az Atyánknak csak tudnia kell, hogy mikép vannak kedves gyermekei! Nagy örömmre szolgálna, ha mindnyájatokról csak vigasztalót mondhatnék. Azon legyetek kedves hűveim, hogy Szentséges Atyánk örömmel vegyen tudomást egyházmegyém, papjaim és hűveim állapotáról és ne legyen neki oka szomorodó szívvel rátok gondolni.

Az ősz beálltáig még van időtök, hogy keresztyény kötelességeiteknek kitűnő módon megfeleljetek; rendesen eljárjatok a vasár- és ünnepnap isteni szolgálatra, buzgón végezzétek husvét gyónástokat és a gyakori szent áldozást nagyra becüljétek. Nagy lelki örömmre szolgálna, ha lelkipásztoraitok teljes megelégedésüket fejeznék ki fölöttetek; csakis akkor leszek én is képes jó híreket megvinni a Szentséges Atyánknak.

A világegyházból.

A kath. anyaszentegyház az angol bitoralomban 1913-ban.

Érsekség: Európa 9, Ázsia 8, Amerika 10, Ausztrália 6. Összesen 33.

Püspökség: Európa 43, Ázsia 21, Afrika 2, Amerika 26, Ausztrália 17. Összesen: 109.

Független apátság: Ausztrália 1.

Apostoli helynökség és felügyelőség: Ázsia 13, Afrika 23, Amerika 9, Ausztrália 8. Összesen: 53. Tehát 196 joghatósági kerület.

A hívek száma világrészenként:

Európa 4,800,526; Ázsia 2,288,898; Afrika 498,965; Amerika 3, 195,916; Ausztrália 1,784,509. Összesen 12, 968,814.

Püspöklátogatás

Nagyszebenben.

A nagyszebeni százalmas hithagyási mozgalom által felriadt kedélyek lecsillapítására, a hívők vigasztalására, a kétkedőknek jó útra való terelésére az apostoli lelkületű főpásztor folyó hó 7-én este váratlanul Nagyszebenbe érkezett.

Midőn e nap estéjén meghallottuk a főpásztor érkezését jelző nagyharang hangját, mindnyájan fellélegzettünk; új remény szállotta meg lelkünket, mert a főpásztor látogatására az egyházközségnek igen nagy szükségére volt.

Három napi itt tartózkodása az apostoli munkának szünetlen láncolata volt. Már 8-án kora reggel a szent Ferencrendi növérnek kápolnájában misézett, az apácákat és az összes növendéksereget a szent gyónás és áldozásra előkészítvén buzdította imádságra a szt. ügy javára, miért városunkba jött.

A délelőtt egész folyamán a kilépett egyháztanácsosokkal értekezett. Ugyanazon nap estéjén Zeibig volt főgondnokkal, az egész mozgalom megindítójaival és lelkével majdnem 2 óráig konferált. Nem tudom minő eredménnyel, de azt tudom, hogy a bucsuzó volt főgondnok sírva távozott el a főpásztortól.

Ugyanazon nap délben az állami főgimnázium, valamint a szász főgimnázium és reáliskola katolikus vallású tanulóinak tartott exhortációt, buzdítván őket a szentgyónás és áldozásra, valamint a katolikus önméltóság és önbizalom megőrzésére a szomorúság és csábítás e napjaiban.

Másnap kora reggel az Ur szent testében részesítette a középiskolai tanulókat és többeket megbérmált.

Apostoli munkájának legnehezebb része a szentbeszéd volt, melyet a reggeli isteni tisztelet előtt német-nyelven és este 6 órákor magyar nyelven tartott. Mindkét alkalommal szorongásig megtelt a nagy templom. Itt mutatta a szeretett főpásztor magát valójában nagynak. Nem szidott, nem vádolt senkit, csak a százalom és fájdalom oly szavaival beszélt, melyek megrezgették minden hallgatójának szívét és szemében könnyeket zúdított. Hogy ne ítéljünk el senkit, hanem sajnálkozunk az elesábitott szerencsétlenek, kiknek nem lesz többé vigaszuk, a lelkiismeret furdalásai ellen nem védi meg őket senki. Utalt a főpásztor saját gyermekségére, szülőinek vallásosságára, ha ilyen vallásosság uralkodott volna minden családban, nem hányna le volna magáról sok azt a vallást, mely eddig irányította, lelkesítette, vigasztalta az élet változatos munkája között.

Legyünk szeretettel irántuk, imádkozunk, vajha az isteni kegyelem visszahozná őket.

Vasárnap délután a főpásztor az orso-lyákat és hétfőn reggel az elmeogyintézetben ápoló irtalmas nővéreket látogatta meg. Majd személyesen elment Metianu gör. kel. érsekhez, Teutsch ev. superintendenshez, Wallbaum főispánhoz és sok más kitünőséghez. Meglátogatta a napokban itt meghalt Borszéký Soma miniszteri tanácsos özvegyét, részvétét fejezván ki a kedves és a székelység javáért annyit tett Soma bácsi elhunytá fölött.

Kedden kora reggel a terézvárházi kápolnában mondott szentmisét, megáldoztatván a növendéksereget és a szent Lélek kegyelmével megerősítvén közülök körülbelül 40-et. Egypár 6—7 éves apróság a püspök bácsit kívánta bérmaapául, bár a bérmaapaság és a főpásztor szemé-lye a bérálásnál inkompatibilisek, nem rontotta el a szerető főpásztor ked-víket, hanem a „Károly” nevet adta nekik a bérálásban.

Szentmise előtt szólott a növendék-sereghez, hogy a szentmise alatt imádkoz-
zanak 3 anyáért: az anyaszöntegyház-ért, melynek sok fájdalma volt a napok-
ban itt, édes anyjáért, kit gyengélkedő ál-
póthban hagyott el honn és egy anyáért,
kit a jó Isten tegnap szállított itt magához.
(Szakács Albert nyug. elmeogyintézeti
gondnok neje.)

Folytonos munka között telt el a há-
rom nap. „Sudavit, rigavit” Deus autem
incrementum dabit”, hogy az áldatlan és
gyászos mozgalom, melyet a megsértetni
vélt hiúság okozott lecsillapuljon s az egy-
házköztségben a béke s vele a nyugalom
helyreálljanak.

— kl. —

Az Oltáregyesület központi igazgatósága kimutatást szándékozik adni egyházmegyénkben levő Oltáregyletekről. Az egyesületek vezetői szíveskedjenek egy levelezőlapra a kérdésekre választ küldeni:

1. Mikor alakult?
2. Hány tagja van?
3. Ki az elnöke?
4. Ki az igazgatója?
5. Miben nyilvánul működése, élete?
6. Mennyi tagsági díjat küldtek be?
7. Mit kaptak? (Bárhonnét.)
8. Vagy mit szereztek be?

A választ kéri az alulírott március hó végéig.

A honnét választ nem kapunk, nem létezőknek tekintjük.

SOÓTHY,
oe. igazgató.

A balkáni háború rémségei.

Egyik jó ismerősünk és barátunk Szalonikiból így írja le a balkáni háború kegyetlenségeit:

A tényállás tulajdonképen az, hogy Törökország nem volt a háborúra elkészülve és nem is hitt a háború kitörésében, amit igazol az a körülmény, hogy éppen a háború kitörése előtt Törökország a kiszolgált, jobbára Anatóliai katonáit mind szabadságot és így hirtelenében megfelelő csapatokat csupán csak a fővárosához közel fekvő Adria-nápolyi vonalra tudott felállítani; de már ott sem volt anynyi ideje, hogy a támadó bulgár-szerb se-
reggel egyenértékű csapatokat vonhassan

össze. Különösen hiányos volt az egyes csapatok közötti összeköttetés fenntartása és főként az élelmezési szolgálat. Macedóniában a szerb határ és a bolgár határ felőli támadás ellen hirtelenében felállított török csapatok katonái szempontból úgy-szólván semmi értéket nem képviseltek, mert a hadsereg fele önkéntesekből és póttartalékosokból állott és ezeket a hadve-zetőség kénytelen volt összekeverni, mi-
után ezek működése óriási területet vett igénybe és pedig, Saloniki szerb határ beleértve Novibazar-t egyfelől, Saloniki-Degeagács, beleértve az egész Sztruma vidékét másfelől. Az élelmezésről szak-szerűen gondoskodni teljesen lehetetlen volt és a török hadsereg kénytelen volt napokon keresztül éhezve harcolni. A görög hadsereg ellen Törökországnak már nem volt ideje csapatokat felállítani és így a görögök csupán csak Epirusban, a Kozani divízióban (12.000 ember) találtak ellenállást. Ezen Divízió működése kiter-
jedt Ellaszontától Karafériá-ig. Albániára Törökország még éppenséggel nem gon-dolhatott. A háború kitörésekor a török hadsereg Albániában csupán az ippeki Di-
visióra (ca. 12.000 ember) támaszkodha-tott és a skutari erősségre. Ezenkívül még felemlítendő a Janinai erősség és a monas-tiri erősség, mely utóbbiakat természetesen a nyílt háborúba belevonni nem lehet-tett.

A háború kitörésekor a török hadsereg számát 400.000 emberre lehetett becsülni, melynek 30%-a azonban értéketlen önkéntesek és póttartalékosok voltak, ezzel szemben a balkán államok 600.000 ember-rel törtek be a török birodalomba. Eme körülményre vezetendő vissza, hogy mindjárt kezdetben a török nem léphetett fel támadólag, hanem önvédelmi állásba helyezkedve a háború színtere Törökors-zág lett. Főhiba volt azonkívül a rendes katonaságot a póttartalékosokkal és önkéntesekkel összekeverni, mert a katonai-lag nem eléggé fegyelmezett póttartaléko-sok és önkéntesek idézték elő a bomlást és magukkal rántották a rendes csapato-kat is. A tiszték teljesen tehetetlenek vol-tak, mert a szerencsétlen beosztások foly-tán a tiszt a legénységet és megfordítva a legénység a tisztjét nem ismerté. Elégge igazolja eme körülményt, a még be nem vett erősségek, a drinápolyi-Janinai- és Skutari, mely helyeket csekély számú rendes török csapatok a legmagasabb fokú nélkülözésekkel még mindig hőiesen védelmezték.

Minden kétséget kizárólag az adri-anápolyi vonalon lejátszódott harcok be-csületet és tisztelget szerettek a bolgár hadseregnek, és Ferdinánd király főpa-rancsnok lovagiasan járt el a török fog-lyokkal; úgy-szintén a kumanovo-i és a monastiri harcok igazolják, hogy a szerb hadsereg életképes és elég jól ki van ké-pezeve, de ezen harcokkal szemben sajnos a többi nagyszámú csatározásokat csak rablóhadjáratnak lehet minősíteni.

A bolgár határt Küstendil-nél és a Kresna szoros felől 1—1 divízió lépte át. Ezen csapatoknak egész működése csu-pán csak annyi volt, hogy az egyes váro-sokban állomásozó (Istip, Kocani, Dsuma, Menlik, Demirhissar, Seres, Drama, Nev-rokop, Cavalla, Xanthi, Gümüldschina, Dedeagács) csekély számú katonai kész-

letét lefegyverezték, ami úgy-szólván a legtöbb helyen ellenállás nélkül meg is történt. A lefegyverzett török katonasá-gnak se hirt, se hamva. Ezen szerencsét-len, jóhiszemű embereket egész egysze-rién lemészárolták. Egy bolgár divízió besétált Salonikibe, miután a görögök ide ellenállás nélkül már bevonultak, a másik divíziót pedig a nagyobb fentemlített vá-rosookban helyezték el.

Ami ezen területen a megszállás után történt, azt lehetetlen leírni, mert az min-den vallásos ember kegyeletét sérti. Ugy az egyes városokat, mint a falvakat bol-gár-rabló bandák lepték el és megkezdő-dött a hajszja a törökök ellen.

A nagyobb városokban, hol katonaság is tartózkodott, a megszállás löfegyve-
rekkel, vagy szuronyleszúrással történt, de a falvakban minden emberi képze-
letet felülmúló kínzásokat alkalmaztak. Gyermeketek dobta fel a levegőbe és szu-
rony hegyén fogták fel a szerencsét-
len áldozatokat; elrabolták a nőket és ser-
dülö leányokat állati ösztönük kielégíté-
sére, a férfiakat pedig összegyűjtötték a
mecsetekbe és bombákkal a levegőbe rö-
pítették őket, más falvakban pedig kikö-
pítették az áldozatokat és addig szurkálták,
míg lelküket kihelelve, megszabadultak
kínzóiktól. A török lakósságot az egész
vonalon mindenütt kirabolták és lakhelyei-
ket folygyújtották. Ezen vidéken is alig ma-
radt török falu, de élő törököket is csak
nagyobb városokban lehet találni, ezeket
sem az irtalom mentette meg, hanem a
jobb érzésű városi lakósságban felébredt
az emberi érzés, és védelmébe vette
őket. A bulgárok által lemészárolt törökök
számát legalább is 40.000 lélekre lehet
becsülni. Mint minden jó katolikus em-
bert, úgy engem is szegénypir fog el, mi-
dön azt is kell tudatnom, hogy a megszá-
llásokban a g. kel. papok is, keresztelt a
kezükben résztvettek és csak azoknak
voltak hajlandók egyes helyeken megke-
gyelmezni, kik azonnal átléptek az ortho-
dox vallásba.

Még nagyobb kegyetlenségeket
követtek el a szerbek. A szerb hadsereg-
nek már a kumanovo-i csata után úgy-
szólván nagyon kevés komoly dolga volt,
de annál nagyobb kérelhetetlenséggel lát-
ták hozzá az albánok kiirtásához. A
szerb hadsereg dicsőségéhez legalább is
50.000 ártatlan lélek gyilkolásának
szentnye tapad. Az albán anyák már nem
voltak képesek a gyermekeik feldarab-
lását végignézni, és nagyon sokan közü-
lük gyermekeiket a folyókba dobálták.

A görögök hadviselését egyáltalán
nem lehet komolyan tekinteni. Ugy Sa-
loniki, mint az egész környékét jelenték-
telen csatározásokkal szerették meg. Ko-
molyaból harcuk csak Janina körül volna,
de ottan sem tudnak semmi eredményt
még felmutatni; ennek ellenében azonban
a különböző helyeken csatározásoknál,
de különösen Florina és Janina körül é-
rékenyen veszteséget szenvedtek. A görö-
gök is elpusztítottak és kiraboltak sok tör-
ök falut Epirusban, de a lemészároltak
száma nem igen nagy.

Salonikiben a város eleste előtt leg-
alább is 40.000 kiéhezett török menekült
tartózkodott és ehez járult még körülbelül
30.000 a különböző harcokból ide-mene-
kült, szintén kiéhezett török katona. A la-

kósságot rettegés fogta el és alig várta, hogy a görög hadsereg bevonuljon. Sajnos azonban a lakosság mindjárt az első napokban kiábrándult és nagyon sok pénzt áldozott volna rá, ha a város megint török katonáknak a kezébe került volna. A legrongyosabb török katona sokkal előkelőbbben viselkedett, mint a görög előkelőség legjobbjai. Igazán, Golz tábornoknak volt igaza, mikor azt mondotta, hogy a Balkánon csak a törökben van előkelő érzés, kár hogy ezen faj művelését teljesen elhanyagolták.

Az egyesült balkán államok dicsőségét a leéggett falvak üszkei, a kirabolt birtokok romjai és az egész Európai Törökország nyomora hirdeti.

Kétségbeesetten növekszenek a kol-dusok száma, nemcsak a mohamedánok, hanem a keresztények között is, és miután mind a négy állam pénzügye teljesen ki van merülve, előreláthatólag, hogy a nyomor itt hosszú ideig fog tartani.

MEGHÍVÓ.

Az Erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulat 1913. évi február hó 23-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a gyulafehérvári r. kath. főgimnázium első emeleti tanácstermében tartja meg évi rendes közgyűlését, amelyre az Irod. Társ. tagjait s az érdeklődőket tisztelettel meghívja az

Elnökség.

A közgyűlés tárgysorozata a következők:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Zlamál Ágoston főgimn. tanár emlékbeszéde Imets F. Jákó apátkanokról.
3. Cséke Vince dr. ügyvéd felolvása a kegyuri jog köréből.
4. Király Gáspár főgimn. tanár titkári jelentése.
5. Kóródy Imre erdélyegyházmegyei pénztári ellenőr pénztári jelentése.
6. A választmány kiegészítése.
7. Indítványok. — A tárgysorozattal össze nem függő indítványok 24 órával a közgyűlés előtt az elnökségnél bejelentendők.

H I R E K.

Csendes napok. . . .

Irta: Zagyva Mariska.

Itt van. Halkan, észrevétlenül suhant közénk, mint vidám pillanatok rózsás milióébe, az eltemetett, elfelejtett kedvesink sápadt arca.

Ugy jött. Még kezünkben a pohár, még ajkunkon a pajzán melódia. De a kéz csendesen lehanyatlik, a dal bágydaltan elhal, mert az eltemetett, elfelejtett kedves halvány arca, finom gyöngédséggel simul hozzánk.

Csendes napok! Szent napok, de epedett a lelkünk! Ne legyünk pesszimisták. — Nemcsak a hívők várták a pihenő, megújító magabaszállás napjait. De mennyire nem! Hisz minden ember lelke sikong a feltámadás hajnaláért.

A modern askézis napjai minden ember lelkébe bele szánt. Akik zúgnak ellene, akik vehemensül támadják; azokéba is! Sőt! Legelevenebbül ezekébe. Miért jaldulnak fel, miért tiltakoznak azok a sokak és kívüliállók ami édesanyánk, az egyház minden törvénye ellen? — A saigó, beteg, sóvárgó lelket, elaltatni akarják ök ezzel a bábeli éles disharmóniával. Nem lehet! Döre erőlködés!

Aki nem hiszi az isteni törvényt, a lelek jogos és követelő kiállásait meg nem tagadhatja.

Mi hívők, vártuk és sóvárogjuk a bőjti csendes napok balszamait. Habár most kissé szokatlanul hamar jött el. — Még ködbe vész a korai hajnal és nedves, sűrű párában nyugszik el a délutáni nap. — Még hosszúk az esték, — még nem érezzük a tavasz magasan száguldó, zuhogó szelét sem. Hiába keressük a napfényt, még korai, most csak a duruzsoló kályha mellett élvezhetjük a tűz fényét és melegét. — De jól van ez így! Mennyire bezárkózhatik legalább a lelkünk a világ minden csábjia elől, a csendes magabaszállás gyógyírjába.

Igen a lelkünk. A testünk ez a dédelgetett, kulturált, túlfinomított, csupa ideg-jószág úgy is irtózik az askézis minden fajtájától. — A kényeskedő vagy dologtól agyoncsigázott testünk hitetlenül vagy rémüldözve gondol a hajdan acélos izmú igazi askétáira. Megcsodáljuk, visszahívjuk az erők kultuszának hitből élő multját; de követésüktől szárnyszegetten bukunk a kényelmes puha jelenbe.

Nem is kell ez többé. Nem is lehet. A ma emberének teste egy elszigetelt nyitott villamos battria. Szüntelen villodik, szikrázik, pattog, sistereg, fogy az energia, míg hamuvá ég apránként az egész finom, drága alkotmány.

Ám azért csendes napok szent idejében lehetünk askéták mi is; szegények, betegek, bűnös modern kényeskedők. Ha nem is élünk kenyéren és vizen. Mégis elérhetjük, megközelíthetjük a szent hajdan csudás hőseit.

Mi nem vonulhatunk el a pusztába, nem a klastromok isteni csendjébe! Nem lehet. Nem ereszt a világ. A bűnös a pogány, a hitetlen. — Köröttünk, mellettünk, bennünk, zúg, háborog, harcol az élet. Gyáva, aki megfűt. Aki győzni akar, állja meg a harcot. Nos! Éberség! Vigyázat. Ezekben a szent és csendes napokban, óvatosan, sietve zárjuk be agyunk minden sejtjét, hogy ne gondoljon soha többé a bűn édes méreggeltelt poharára. A szemünket a gyönyör meglátásától fordítsuk befelé a véres Goltga útjára.

Az ajkunkat keményen tartsuk, meg ne nyíljk többé a léha frivolságokra. A fülünket sáncoljuk körül az Isten igéjével, meg ne hallja bár most az ocsmányságok zúgását. A szívünket vértezettől föl az ima páncélköntösével, nehogy erőtlenné váljk a küzdelmekben.

Lábaink keressék a szeretetbe vezetó utakat. Kezeink fonódjk a szent keresztre és tartsa erősen, mint sötét éjben a szövétnek drága világát.

Ilyen legyen a mi askézisünk, most a rövid, ködös, fázós napok szent csendjében.

Figyeljünk befelé és meghalljuk a csendben a Lélek igéjét! „Viraszatok és imádkozatok, hogy kísérte ne esetek!”.

Személyi hír. Főpásztorunk Szebenből kedden délben érkezett haza s másnap Kolozsvárra utazott a státus igazgatótanács ülésére, honnan ma délelőtt tért vissza. — Gróf Majláth György püspök urunk testvérbátyja és ögróf Pallavicini Edéné kegyelmes édesanyjuk látogatására néhány napot városunkban töltöttek.

Választmányi gyűlés. Az Erd. r. kath. Irod. Társ. választmánya folyó hó 10-én gyűlést tartott, amelyen megvizsgálták a társulat pénztárát, elfogadták a jövő évre szóló költségeloirányzatot s megállapították a közgyűlés idejét és programját.

Fleischer János reverendaszabó a papnevelőben készíti a papnövendékek ruháját és 3 hétig lesz városunkban. Ha a vidéken a papságnak szüksége van ruhára, elkészíti itt nálunk. A számla összegéből 3%-ot ad az intézetnek. Szívesen megy a vidékre is.

A kolozsvári Oltáregylet e hó 9-én tartotta 10 éves fennállása emlékére jubileum díszközgyűlését. A gyűlésen jelen volt a közp. igazgató, Oltáregyletünk táviratham üdvözölte testvérét. A gyűlés után dr. Cholnoky tanár előadást tartott Amerikáról, a Mariánium nagytermében.

Ifjúsági szentgyakorlatok. Az erdélyi róm. kath. státus gyulafehérvári főgimnáziumában februárius hó 5—9-ig voltak a tanulóifjúság lelkigyakorlatai, amelyeket a státus intézeteinél évenként a nagybőjti szentidőben szoktak megtartani. A gyulafehérvári szentgyakorlatokat P. Buzna Viktor, jezsuita atya és főgimn. tanár vezette lelkes odaadással és nagy buzgósággal, amely a státus más intézeteinél is tartandó szentgyakorlatok útján sok jó eredményt fog létrehozni tanulóifjúságunk tanulmányi és lelki életében.

Jótekonny hagyomány. Örvedetes hírül szolgálhat és másokat is hasonló nemeselekedetre buzdíthat az a szép végrendekezés, amelylyel néhai Strauss Adolf, volt vajdahunyadi lakos vagyonának tetemes részét jótekonny célra hagyományozta. A gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumnak egy alapítvány céljaira 8000 koronát hagyományozott; ezen alapítvány érdekeinek képviselőtével az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsa P. Csizsér Elek, szentferencrendi tart. főnököt bízza meg.

Az oltáregyleti igazgatók figyelmét felhívjuk a már mult számban közölt kérdőpontokra. Szíveskedjenek arra mielőbb választ adni.

Ifjúsági bál Kézdiszentléleken. Kedves, műsoros és táncal összekötött estélyt rendezett a kézdiszentléleki ifjúsági egyesület, kövér csüörtökön, január 30-án. A plebános elnök úr talpraesett megnyitója után az egyesület legény- és leánytagjai három szólamra a „Száz ágon bús gerlice turbékol...” kezdetű népdalt énekeltek a legnagyobb precizitással, mindenkit egyformán gyönyörködtető színezéssel. Ezután Nanthi Viktória egyesületi tag szavalt a „Nővér” című költeményt nagy gyakorlottsággal, melyet a Molnár Antal által előadott „Házasság”

című monolog követett. Az anélkül is bohém természetű előadó páratlan komikummal fűszerezte az előadást. Esetlen lépéseivel, ügyetlen gesztusaival, vontatott beszédével ügyesen adta elő a házasodni induló, de célját el nem érő falusi legény kalandos utazását. A következő pont a „Korhely”-nek előadása lett volna vetítógéppel. Mivel azonban a filmek a rendes időben nem érkeztek meg: elmaradt, melyet bőven kárpótol Oláh Jakab állami tanító úr által előadott br. Eötvös J.: „Vár és kunyhó” című költemény művészi szavaltata. Majd az „Ifjúsági egyesület célja” című Oláh Dániel plebános elnök által írt alkalmi dialogját adták elő ügyes alakítással: Borcsa Miklós és Miklós Ignác egyesületi tagok. Ezt követte az egyesület tagjai által előadott: „Férjhez ment...” kezdetű egyveleg, mely a közönséget állandóan mulattatta. — Az ünnepélyt az elnök plebános zárta be. Közvetlen, meleg szavakkal mondott köszönetet az érdeklődőknek s páratlan entuziaszussal buzdította az egyesület tagjait a megkezdett munka továbbfolytatására s a dialogban foglalt program megvalósítására, mely, ha sikerül: olyan nivóra emeli az egyesületet, olyan presztizst szerez neki, hogy valamint egykor a római civis büszke volt arra, hogy római polgár, úgy minden legény és leány büszke lesz arra, hogy a kézdiszentléleki ifjúsági egyesület tagja. A műsor befejeztével az egyesület tagjai vidáman perdültek táncra, mely csak a késő éjleli órákban ért véget. A mulatságnak az erkölcsi eredménye mellett megvolt az anyagi haszna is, mely mintegy 70 koronát tett ki, melyet az egyesület céljaira kasszáltak el. — Az egyesület ezzel az ünnepséggel nem merítette ki működését. Minden héten kétszer gyűlést tart, melyeken a vezetők és a tagok előadásokat tartanak, azokat megvitatják; szavalnak, énekelnek. Van tombola, dominó, kombinett játék, sakk, melyeken az újdonság ingerével lélektanok a tagok a vezetők jelenlétében. — Azonkívül vasárnapokon a már régebben beszerzett vetítógéppel nyilvános előadásokat tartanak. Előadásra vallások pl. Jézus gyermekkorra, nyilvános élete, szenvedése, a keresztények üldözése, történelmi pl. 1848-iki szabadságharc, földrajzi pl. a vág-völgye, az Alduna és más vegyes dolgok kerülnek. Akkorra az érdeklődés, hogy az előadásokat vasárnaponként kétszer kell rendezni és pedig a nők és leányok számára vecsernye után közvetlenül, a férfiak és legények számára este 7 órakor. Így működik a kézdiszentléleki ifjúsági egyesület, de meg is van az eredménye, mert az egykor bicskázásban, verekedésben megnyilvánuló virtust kezd háttérbe szorítani s az éjjeli korhelynóták kezdenek megszűnni.

Felülízüetések a kath. Legényegyesület mulatságán: Kóródy Péter dr. 4 K, Kárpiss János 5 K, Hevesi József 2 K. A helyarákból és felülízütésekbe befolyt összesen 863 K. Kiadás volt 170 K. Tiszta jövedelem: 693 K. Az egyesület vezetősége e helyen is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik az estély sikeréhez anyagi és erkölcsi támogatásukkal hozzájárulni szívesek voltak.

Tüzoltói közgyűlés. A gyulafehérvári önkéntes tüzoltó egyesület folyó 1913. évi

március hó 2-án délelőtt 10 órakor a tüzoltóaktanya helyiségében tartja meg 40 évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület működő és tiszteletbeli tagjai teljes felszereléssel megjelenni meghívhatnak.

Tárgyai: 1. A közgyűlésnek a főparancsnok általi megnyitása.

2. Titkári jelentés az egyesületnek 1912. évi működéséről.

3. Az 1912. évi pénztári számadások megvizsgálása.

4. Az 1913. évi költségvetés előterjesztése.

5. Netáni indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 48 órával előbb a parancsnoksághoz beadatnak.

6. A magyar országos tüzoltó szövetség által működő tagok részére kiállított 5, 10, 15, 20, 25 és 30 éves tüzoltói szolgálati érmek és oklevelek kiosztása.

7. A parancsnokságnak lemondása, miután 3 éves megbízatása lejárt.

8. A választás eszközésére elnök-választás.

9. A parancsnoksági tagoknak 3 évre leendő megválasztása.

Gyulafehérvárt, 1913. évi február hó 10-én tartott parancsnoksági üléséből.

R o s k a József főparancsnok, B a l l ó Lajos segédtszít, titkár.

A gelencel Vojkuly síremlékére eddig a következők adakoztak: Majláth G. Károly püspök úr 30 K, Krencz Ignác apátkanonok (Székesfehérvár) 20 K, Soóthy Gyula lelkiigazgató, Lőrincz Sándor pl. és Sólyom Géza pl. 10—10 K, Pál István apátpleb., Balázs Ferenc főesp. pl., Gazda Dénes esp. pl. Balázs Ferenc főesp. pl., Oláh Dániel pl., Hadnagy Mihály pl., Kovács Lajos pl., Biró Ferenc pl. és Bögözi József kl. 5—5 K. Eröss József regens, Anda Géza pl., Merza István pl., Péntzes László pl. és Balássy Imre kl. 3—3 K. Müller János esp. pl., Balogh Ignác pl., Retegi József pl., Héjja Kálmán pénztáros és Dobordán Károly pl. 2—2 K. Rápolthy Ferenc pl., Pop József pl., Sólyom Antal és Kinya Mihály világiak 1—1 K. Főösszeg: 151 K. További kegyes adományokat szíveskedjenek Gelencére küldeni. Súlyos anyagi gondok között élő kedves paptestvérek! filléreitek nem sajnáljátok annak síremlékére adni, aki az euch. Jézus szeretetében eszményi magaslatra emelkedett s mély alázatosságában a feledés homályába akart temetkezni: „Hilarem datorem diligit Deus.”

A Székely Egyesület vasárnap tartotta közgyűlését Pesten a László-gimnázium dísztermében, Benedek Sándor igazgatási bíró elnöklésével. A gyűlésen nagy számmal vettek részt a Budapesten élő székelyek. Úgy az elnöki megnyitó, mint a titkári jelentés melegen emlékezett meg Borszéki Somának, az egyesület tiszteletbeli tagjának haláláról, ki a székelység ügyének egyik leglelkesebb harcosa volt. Az egyesület, amely már 37 év óta csendesen, de annál sikeresebben szolgálja a székelység ügyét, az elmúlt évben 10.000 koronával járult a sepsiszentgyörgyi székely nemzeti múzeum építéséhez. Emellett, mint minden évben, anyagi és erkölcsi támogatásban részesítette a Budapesten munkát kereső székelyeket, akik különösen az idén, a rossz gazdasági viszonyok következtében, tömegesen jöttek fel Székelyföldről. A különféle szakiskolák

és szaktanfolyamok növendékeit állandó segélyben részesítette s a székelyföldi közép-, polgári és népiszkolák növendékei közt pénzben és könyvben 100 korona jutalmat osztott ki. Mint minden évben, az idén is, a Székelyföldön hosszabb idő óta szolgáló husz férfi- és nőcseledeknek 40—40 korona jutalmat és elismerő oklevelet adott s gazdag tartalmú évkönyvében és naptárában különösen a mezőgazdasági ismereteknek a székely nép körében való terjesztésére nagy gondot fordított.

Szárhegyi hírek. Hatalmas táblán öles betűkkel ez áll Szárhegy közepén egy csinos ház fölött: „Kath. Népszövetségi és Ifjúsági Otthon”. Alig gyűl ki este az „Otthon” cifra, nagy lámpájában a „Wiktorin” fény — kezdetét veszi a felnőttek játéka. Oroszkugli, dominó, tivoli és más mulatságos társasjáték járja. Az „Otthon” tagjai a „Népszövetségi” és „Ifjúsági egyesületi” tagok. Fel is szökkent egyszerre ezen egyesületek taglétszáma. Csináljunk szerves kapcsolatot elszigetelt gyuleteink közt! A szárhegyi ifjúsági egyesület az Otthon tőkételesebb berendezése javára húshagyó vasárnap este tartotta meg műsorral kapcsolatos táncvigalmát. Vidékről is sok érdeklődő jelent meg. Sikerült. — Szárhegyi község háza nagyertermében húshagyó hétfőn vetített képekbe ingyen lehetett szemlélni az egész Európát, az olyan nagy izgatottságban tartó Balkánháborút. A gépet a lelkesek kezelték, — míg a szöveget Mihály Ferenc okl. jegyző olvasta. Kiváncsra az előadást kedden is megismételték. Különben három év óta majd az egész Ó- és új-szövetségi bibliát s Európa több nevezeteseit lehetett e vetített képek segítségével bemutatni. — A szárhegyi Oltáregyesület Hamvazószerdán tartotta népes gyűlését. Tagdíjak befizetése, új pénztáros megválasztása, új tagok beírása, nagyböjti munkarend megállapítása, Kegyelmes Főpásztorunknak az elnök ezüst menyegzőjére küldött magas leirata képezték a gyűlés tárgyát. Az új pénztáros Fülöp János káplán lett. Ének- és szavalat fűszerezte a gyűlés menetét. — Egyházunk büszkeségei az olt. egyleti elnökök! Dr. Szimi János orvos nejevel, Bartis Karolinával az olt. egyesület elnökével Szárhegyen impozáns ünnepség keretében kényszerült megülni a feltűnés nélküli — egyszerűnek tervezett ezüstlakadalmat.

IRODALOM.

A Pázmáneum Szociális körének jelentése 1906 1911. A bécsi magyar kis-papok Szociális köre öt éves munkássáról ad hírt és tájékoztat. 5 éves múlttal rendelkezik, s már is szép munkásságra tekinthet vissza, ami az öt évvel ezelőtt megpendített eszme kivitelének életrevalóságát jelenti. Egy szeminiáriumban nem is lehet másképpen, mert ahol az önműködés számos eszköze csak úgy kínál magát és ha akad élesszemű ember, aki ezen eszközöket a közös működés irányítójává teszi, ott annak a testületnek szinte erkölcsi kötelessége rálépni az önművelés eszköze — kihasználásának terére. Az önképzésnek egyik fóruma az egyházirodalmi magyar iskola is megvan a pázmánitáknál, tehát annál nagyobb

méltánylást érdemel a Szociális kör tagjainak munkálkodása, mert munkásságukat a magyar iskola működésével párhuzamosan kellett kifejteniük.

A kör megalapítója annak idején Zombory László kolozsvári hittanár volt, akit a kör tiszteletbeli elnökének választott meg. A Szociális Kör támogatói közt pedig nem kisebb emberek foglalnak helyet, mint Zichy, Darányi, Apponyi, Majláth grófok, sok főpap s egyetemi tanár, akik közül nem egy előadást is tartott a kör tagjainak részére.

A tagok működése előadásokban nyilvánult meg, amely előadások a kör szelleméhez és alapításának intencióihoz méltóan a praktikus szociológia körében forognak. Évente 15 előadásban, mint széles mederben folyt a tagok munkássága, amely munkásságot, mint a statisztikai kimutatás jelzi, a tervszerűség, a dolgok praktikus felfogása és a hazai viszonyokra való alkalmazása jellemmez. Az első lusttrumot kövesse az eszméket megérelő és gyümölcsöző szép jövő.

Megjelent az egyházi zene legújabb magyar sajtóorganumának, a „Katholikus Kántor”-nak 3-ik száma. A lap január hó 1-én bontotta ki zászlaját s mint „a róm. kath. kántorok alak. orsz. Egyesület és Nyugdíj-szövetségének hivatalos közlönye” akarja felkarolni s felvirágoztatni az egyházi zenét egyfelől, s a kath. kántorok érdekeit védeni s alakulandó egyesületüket előkészíteni másfelől. E szaklap ifj. Buchner Antal esztergomi főszekese egyházi karnagy és Luspay Kálmán egri r. k. tanító, okl. kántor szerkesztésében jelenik meg havonként kétszer (1-én s 15-én) Egerben (Szerkesztőség és kiadóhivatal Eger, Gimnázium-utca 3. szám.) Minden számhoz kottamellékletet is csatol a lap. A lap jelen száma közli a kath. kántorok leendő egyesületének alapszabálytervezetét, Zémán J. esperes üdvözlő sorait s több más értékes cikket különböző tárgyakról. Ugyanott szerkesztik a „Magyar Esperanto-Ujság” c. lapot, mely havonként egyszer jelenik meg 2 K. előfizetési árban. A „Katholikus Kántor” előfizetési ára egész évre 10 K., félévre 5 K. Kántoroknak s mindazoknak, kik az egyházi zene ügye iránt érdeklődnek s annak felvirágzását szívükön viselik, szívesen ajánljuk. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a szerkesztőség. kg.

A szerkesztő lexikonja. A szerkesztő lexikonja hírlapjegyzék. Egyik pontos és minden tekintetben megbízható segédkönyv nélkül közleménytervezetét vagy egyáltalában nem, vagy sok pénzzel és mégis kevesebb eredménnyel valósíthatja meg. Ez a régi tapasztalat indította arra már eleitől fogva Dukes M. Nachí. (Augenfeld Max & Leszner Emerich A. G.) hírdetésirodáját, Wien, I. kerület, Wollzeile, 9. szám, hogy az általa kiadott újságjegyzékekre a legnagyobb gondot fordítson. Ez a hírlapjegyzék fáradszón felülvizsgálás és utánanézés által a kor magaslatán tartva a szerkesztőnek mindig a legbecsesebb értesítések és hírek egész tömegét szolgáltatja. E kimerítő lexikon segítségével a leggyorsabban és teljesen kielégítő módon feleletet adhat a

szerkesztőre nézve oly fontos kérdésekre —hol? — hogyan — mikor?

A jegyzék nem régen jelent meg és az általános politikai helyzetet tárgyaló előszóval ingyen és bérmentve áll a szerkesztők rendelkezésére.

Népoktatás. Szerkeszti: Dreisziger Feren tanítóképző-intézeti tanár. Kalocsa, 1913. 2. szám. Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Tartalma: Steeč György dr.: A modern szocializmus lélektana. Váczy István: Őseink műveltsége a kereszténység főlvételek. Fogl János: A gyermektanulmányozásról. Gálík Károly: A nyelvtani oktatás válsága. Dienes Károly: A közügyesség és a rajzolás a cselekvő szemléletű szolgálatában. Sztára József: Két gyakorlati lecke a természetrajzból. — g —: A tanítói fizetésrendező törvényjavaslat. Apró közlemények.

Az elmélet és a gyakorlat komoly művelése és egybehangzó fejlesztése jellemzi ezt az értékes havi folyóiratot. Komoly szöszlője emellett a tanítók anyagi és sálásbeli érdekelttségének is. De nem a túlzó, hanem az eredményt biztosító komoly hang és tárgyalási mélység jellemzi ezt a számot is, mint az eddigvalókat mindig. Ajánljuk.

Mária-Kongregáció. Hitbuzgalmi képes havi folyóirat. Főszerkesztő: P. Bús Jakab S. J., felelős szerkesztő: P. Bangha Béla S. J. (Megjelent minden hó elején. Előfizetési ára: tömegesen rendelve 20 példány egy évfolyam 1 korona, külön rendelve 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-utca 24. szám.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Nagybóti gondolatok. — A Mária-kultusz nemzeti tradíció. Szölgvény Feren. — Aktiv vallásosság. Házavatásra. Dávidi Bakó Ádám. — A Mária-kongregáció szabályai. — A női kongregáció mai

állapota. Engelhardt Feren. — Kérdések és feleletek. — A kongregáció és az intelligencia. Vörös Béla. — Egy antikongregációs halála. — Kongregációi élet. — Irodalom. — Telefon.

Pályázat.

Marostorda megyébe kebelezett, Székelybő róm. kath. hitközség kántortanítói állására elpályázás folytán pályázatot hirdet, a megválasztandó kántortanító évi jövedelme 808 korona államsegélyen kívül az erdélyi róm. kath. elemi iskolák alapjából 105 korona, Stólaból évenként 10 korona, kepe és 6—7 szekér tüziágra, hazaszálltva, együtt 20 korona; a kántor által élvezett 6 katasztrális hold szántó, élvezete 40 korona; kétszoba, kamara, pincéből és csinos különálló nyári konyhából álló lakás, kellő veteményező kert, csürpajta hasznélvezete.

A megválasztandó kántortanító kötelessége, a kántori teendők mellett, egy 6 osztályú vegyes népiskola vezetése. Folyamodványok, pályázati folyamodványait a székelybőői iskolaszéknek nyujtsák be.

Szám: 759—1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. II. 709/2. sz. végzése következtében Dr. Cséke Vince gyulafehérvári ügyvéd által képviselt vb. Nemes Mariska tömeggondnok javára 50 korona s jár. erejéig 1912. évi október hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 1090 koronára becsült következő ingóságok, ú. m.: bútor stb. nyilvános árverésen eladtnak.

A pécsi 1907. évi orsz. kiállításon az Orsz. Iparegyesület által nagy ezüst éremmel kitüntetve.

Szamos évek óta a pécsi szekese gyház és sok más plébániai templom viaszgyertya, örökmécs, olaj szállítója.

Alapított 1829-ben.

Telefonszám 424.

KRISZTIAN JÓZSEF és FIA

méhviaszgyertyagyár, méz, fáklya és viasz raktára

PÉCSETT.

Főüzlet: Szigeti országút 3. sz.

Fióküzlet: Jókai-tér 9. szám.

Ajánljuk a főtiszt. plébános urak becses figyelmébe kitünő minőségű és az egyház rendeletének megfelelő valódi méhviaszból készített templomi és egyéb viaszgyertyáinkat bármily nagyságban és az összes templomi kellékeket.

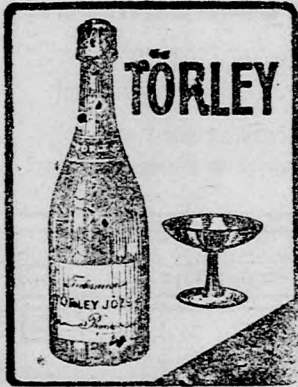
Kívánatra árjegyzékünket bérmentve küldjük.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróóság 1912. év V. 803. számú végzése folytán 50 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi július hó 12 napjától járó 5% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 39 korona bíróság már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt végrehajtást szenvedett lakásán 1913. évi február hó 17-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitzüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1913. évi január hó 27. napján.

PAPP KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

Fleischer János
(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, pepi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák
készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék velumok, baldachinumok, minisztránshuhák zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítenek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabással, mint ár és minőség tekintetében. Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltenek.

Költségvetés és árjegyzék ingyen! Személyesen is megjelenek!

Katholikus családok lapja!
„ÉLET”
Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre 20 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmu, aktuális képekbe gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

Templomok, oltárok, szöszékek festését és aranyozását elvállalja a legjobb kivitelben és jutányos árban
URBÁNSZKY FÜLÖP műfestő
KOLOZSVÁR, Sörház-u. 2.
Költségvetést, új tervek készítését díjtalanul elvállalom.

Hirdetések felvételnek a Kiadóhivatalban.

GÉPOLAJ!
Értesítés! Legközelebb üzembe jön **Amerikai rendszerű gépolajgyáram.** E nemben s ily módon **legelső az egész ország területén.** Mindenféle gép- és kenger-olaj minden minőségben.
BENZIN fogyasztók
figyelmét szívesen felhívom, hogy a modern technika legújabb vívmányainak megfelelően, a legújabb **benzinrektifikációs-m-^{re}** készülék segítségével legelső minőségű finomított és kétszer tisztított **motorbenzint, autómobilbenzint, fűtőolajbenzint** több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógtári célokra is, továbbá **gázolint** (világítási célokra), **hidrurát** (gázfejlesztésre), **extraktív benzint** és **terpenolajokat** gyártanak, melyek mindenünnen mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb **király- és szalonpetrolium!** Mindennemű ásványolajtermékek; **motorhajtó olajak, mozdony- és gépkocsi-olajak!** — **Tűzoltó olajak!**
BARUCH JEREMIAS
Kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Hinger József
asztalos mester Gyulafehérvár
Széchenyi-utca 10. sz., (saját ház) a Jickeli-féle vasraktárral szemben

K épület munkát, festett, mas-
É siv ésournéros butormunkát,
S portálé és boltberendezést,
Z úgyszintén javításokat is el-
I fogad. Szállít és lerak tölgy
T és bükkparketát. Árjegyzék szerint vendéglői, irodai és ebédlőszékeket, tükröket méret szerint. Raktáron tart minden fajta fakoporsókat is.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás. — Szolid árak. Tervrajzok díjtalanul készíttetnek.

Ruzsinszky Béla

gépszerőre berendezett
oltárépítő műhelye
PÉCS, MAJLÁTH-U. 25. SZ.

Megbízható katolikus cég!

A pécsi orsz. kiállításán az iparművészeti
társulat által arany éremmel kitüntetve.

Készít és elvállal

mindennemű templom berendezési és fel-
szerelési tárgyak, u. m.:

oltár, szószék, gyóntató-
szék, templompadok,
szentély-korlát és egyéb
felszerelési tárgyak készi-
tését, szállítását, régi
oltárok aranyozását és
átalakítását.

Pontos rajzzal és költségvetéssel
készséggel szolgálok.

Több kisebb méretű vagy több na-
gyobb megrendelésnél személyes
megjelenés.

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Több elismerő nyilatkozat!

Püspöki Lyceumi Könyvnyomda

bérlő SCHÄSER FERENC

KÖNYV- és PAPIRKERESKEDÉS, KÖNYVNYOMDA
KÖNYVKÖTÉSZET — GYULA FEHÉRVÁR.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű irodai
cikkekben, író- és fogalmazványpapirosokban, stb.

Teljes irodaberendezések modern amerikai rendszerben.

Egyházi nyomtatványok

mindig raktárou vannak és azonnal szállíthatók.

**Linotyp betűszedő- és más új gépek-
kel fölszerelt könyvnyomdában**

mindennemű nyomtatványok kifogástalan minő-
ségben versenyképes árak mellett készíttetnek.

Minden — bárhol és bárki által hirdetett könyv, zenemű vagy folyó-
irat általam eredeti áron beszerezhető. Árjegyzék és költségvetés ingyen!

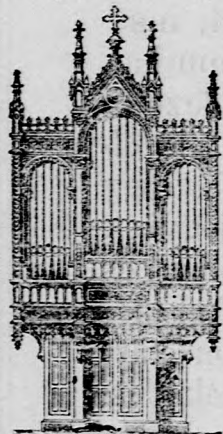
Boda József

orgona- és harmonium-építő

CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és m. t.
egyháztanács tudomására hozni, miszerint

orgona- és harmonium-építő
műhelyemet

teljesen ujjonnan
rendeztem be, minek
utánna módomban áll a
legnagyobb szabású
orgona-építését is
elvéllalni. Bárminemű
javításokat átalakításo-
kat jutányos árban,
pontosan eszközök.

A n. é. közönség pártfogását
kéri, kiváló tisztelettel

Boda József orgona- és harmonium-építő
CSIKTAPLOCÁN.

ALAPITVA 1898.

ALAPITVA 1898.

Valóban jó

és szépen égő

méhviaszgyertya

4 kilótól kezdve bérmentve
kapható

Dokupil Lajos

viaszgyertya gyárosnál

NAGYLÉVÁRDON.

(Pozsonymegye.)

Nagyobb vételnél 15—20%
árengedmény.

Árak kilónként:

2-40 K., 3-20 K., 4 K., 5 K., II.